

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu rozhodnutí Rady o vytvoření mechanismu civilní ochrany Společenství (přepřpracovaná verze)

KOM(2006) 29 v konečném znění – 2006/0009 (CNS)

(2006/C 195/10)

Dne 7. března 2006 se Rada, v souladu s článkem 37 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce „Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí“, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 26. dubna 2006. Zpravodajkou byla paní Sánchez Miguel.

Na 427. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 17. a 18. května 2006 (jednání ze dne 17. května), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 144 hlasy pro, 1 hlas proti a 1 člen se zdržel hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV vítá rozhodnutí Rady o mechanismu civilní ochrany Společenství, které celkově zohledňuje poznámky EHSV formulované v jeho stanovisku z listopadu 2005 ke sdělení na téma zlepšení tohoto mechanismu. ⁽¹⁾

1.2 EHSV by rád zdůraznil, že jakožto metoda zjednodušení právních předpisů Společenství usnadňuje přepracovaná verze orgánům civilní ochrany v členských státech porozumění právním předpisům a jejich používání a umožňuje jim lépe reagovat na přírodní katastrofy či katastrofy způsobené lidmi.

1.3 Posílením činnosti mechanismu tím, že mu budou přiděleny větší pravomoci a především větší a lepší prostředky, je možné usnadnit zásah v rámci i vně EU. Obzvláště důležitý je odkaz na koordinaci mezi tímto mechanismem a Úřadem OSN pro koordinaci humanitární činnosti. EHSV se však domnívá, že tato koordinace by měla být rozšířena na Červený kříž a nevládní organizace, které působí v postižených oblastech, a měla by rovněž vystupovat jako koordinátor pro dobrovolníky, kteří hrají při katastrofách důležitou roli.

1.4 Dostatečné rozpočtové prostředky jsou velmi důležité, aby mechanismus správně fungoval, a je rovněž důležité uznat potřebu týkající se zlepšení informací, zajištění dopravních prostředků, poskytnutí odborné přípravy atd. EHSV znovu připomíná nezbytnost tohoto důležitého bodu a domnívá se, že by Komise měla mít k těmto fondům přístup a měla by požadovat od členských států, aby vyhověly závazkům v této oblasti, a tím mohla být civilní ochrana úspěšně dokončena.

⁽¹⁾ Stanovisko CESE 1491/2005 ze 14. prosince 2005, Úř. věstník C 65, 17.3.2006, s. 41.

2. Úvod

2.1 Mechanismus civilní ochrany Společenství byl zřízen v roce 1981; ⁽²⁾ od té doby, spolu s akčním programem v oblasti civilní ochrany ⁽³⁾, usnadnil mobilizaci a koordinaci v oblasti civilní ochrany v EU a mimo ni. Zkušenosti získané během těchto let jasně ukazují, že tento mechanismus musí být zlepšen, zejména jelikož jak Evropský parlament, tak Rada uznaly význam jeho zásahu při rozsáhlých katastrofách v EU a mimo ni.

2.2 Za účelem zefektivnění mechanismu vydala Komise sdělení ⁽⁴⁾ navrhuující několik zlepšení se zaměřením na:

- větší koordinaci mezi mechanismem a národními systémy civilní ochrany, a s mezinárodními organizacemi, zejména s OSN,
- větší přípravu týmů se zvláštním odkazem na existenci pohotovostních modulů a vytvoření záložních modulů v každém členském státě, dostupných pro činnost v rámci i vně EU,
- analýzu a hodnocení potřeb pro každou katastrofu prostřednictvím systému včasného varování za využití prostředků Společného nouzového komunikačního a informačního systému (CECIS),
- posílení logistické základny.

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady 2001/792/ES, Euratom.

⁽³⁾ Rozhodnutí Rady, 1999/847/ES, 9. prosince.

⁽⁴⁾ Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Zlepšení mechanismu civilní ochrany Společenství KOM(2005) 137 v konečném znění.

2.3 EHSV vydal stanovisko⁽⁵⁾ k tomuto sdělení, v němž vítá navrhovaná zlepšení, ale domnívá se, že by mohla být upravena některá opatření s ohledem na zkušenosti získané zejména během nedávných zásahů při reakci na katastrofy v Asii. Ve svém stanovisku EHSV předkládá Komisi následující návrhy zaměřené na zlepšení fungování mechanismu:

- systém CECIS by mohl být posílen prostřednictvím systému založeném na satelitních spojeních, který by napomáhal zvyšovat znalosti o katastrofách a poskytoval by údaje potřebné pro rozmístění prostředků a lidí,
- při výcviku zásahových týmů by měla být brána v úvahu potřeba učit se cizí jazyk a měl by existovat viditelný identifikační systém pro pracovníky vyslané EU, jejichž úkolem je odstraňovat škody vzniklé katastrofami,
- měly by existovat minimální zásahové prostředky, které by byly koordinovány s mechanismem a s OSN, za tímto účelem by měl být vytvořen ústřední technický orgán, který by byl v pohotovosti 24 h denně, s dostatečnými prostředky, aby byl pohotovostní za optimálních podmínek,
- mechanismus by měl být schopen využít svých vlastních komunikačních a dopravních prostředků.

3. Přípomínky k návrhu

3.1 Rozhodnutí Rady, které přepracovává předchozí rozhodnutí z 23. října 2001 a výše zmíněné sdělení v jeden text, je v souladu s programem Komise na zjednodušení právních předpisů. Použitá metoda přepracování usnadní provádění jak pro mechanismus, tak pro národní orgány odpovědné za civilní ochranu. Obsah se rovněž výrazně zlepšil, a to jak z hlediska fungování mechanismu civilní ochrany Společenství, tak z hlediska poskytování prostředků nutných pro to, aby byl mechanismus operační.

3.2 EHSV vítá tuto iniciativu, jejímž cílem je objasnit úlohu orgánu Společenství odpovědného za koordinování zásahu v případě katastrofy v EU a mimo ni, zvláště jelikož její rozsah byl rozšířen o katastrofy způsobené lidmi, teroristické útoky a znečištění v důsledku námořních havárií.

3.3 Ještě důležitější je zahrnutí některých zlepšení do mechanismu, jak navrhoval EHSV ve svém stanovisku z roku 2005. Například je třeba zdůraznit odkaz v článku 2 na dostupnost podpory z vojenských prostředků a kapacit, které jsou často nezbytné pro rychlý, účinný zásah. Další z návrhů EHSV byl rovněž zahrnut: přijetí opatření pro dopravu, logistiku a jinou podporu na úrovni Společenství.

3.4 EHSV znovu zdůrazňuje svou podporu pohotovostním modulům, které mají být poskytovány členskými státy a koordinovány mechanismem, a mají být ve stálém spojení s CECIS, aby bylo možné prostřednictvím systému včasného varování rozmístit dostatečné prostředky včetně dodatečných dopravních prostředků.

3.5 Byla provedena jedna úprava týkající se zásahu mimo EU, která nebyla zmíněna ve sdělení. Tato úprava stanovuje, že s postiženou zemí naváže spojení členský stát, který bude v dané době vykonávat předsednictví Rady EU. CECIS však bude mít potřebné informace a Komise určí pohotovostní koordináční tým, který bude zároveň v koordinaci s OSN. EHSV se domnívá, že mechanismus civilní ochrany Společenství by měl při svých činnostech zahrnovat zastoupení EU na nejvyšší úrovni, a vyzývá proto k zapojení vysokého představitele EU pro zahraniční politiku; nedomnívá se však, že je systém ve svém konečném návrhu plně operační.

3.6 Je důležité vzít na vědomí nový článek 10, který ustanovuje, jak bude mechanismus Společenství doplňovat národní orgány civilní ochrany, jimž může být poskytnuta pomoc při dopravě a prostřednictvím mobilizace modulů a týmů schopných zásahu na daném místě.

3.7 Konečně článek 13 ustanovuje pravomoci Komise při provádění všech opatření stanovených v rozhodnutí, zejména dostupnost prostředků pro zásah, CECIS, týmy odborníků a jejich odbornou přípravu a jakoukoli další dodatečnou podporu. EHSV vítá odkaz na dostupnost prostředků, ale domnívá se, že tyto prostředky by měly být kvantifikovány, aby bylo možné působit v každé přidělené oblasti působnosti.

V Bruselu dne 17. května 2006.

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

⁽⁵⁾ Viz poznámka pod čarou 1.